

**Studentska praksa iz oblasti kliničke psihologije na odeljenju psihijatrije u
opštoj bolnici**
**Student's practice in clinical psychology at the psychiatry department at
the general hospital**

student: Olja Ivković, Filozofski fakultet, Novi sad,
oljaivkovic-@yahoo.com

preduzeće/supervizor: Opšta bolnica, Subotica, Sandra Janić, dipl. psiholog,
sandra.janic@gmail.com

mentor prakse: prof. dr Vesna Gavrilov-Jerković, Filozofski fakultet, Novi Sad,
jerkovso@eunet.rs

ZADATAK: Konkretna zadatak studenta bio je da u okviru trajanja prakse, a u dogovoru sa supervizorom, odabere jednog pacijenta na psihijatrijskom lečenju i sa njime obavi kompletnu kliničku procenu uz upotrebu nekoliko različitih testova i tehnika i ova aktivnost je ulazila u studentovu ocenu iz predmeta Klinički praktikum. Dalje, cilj prakse bio je da se student upozna sa radom psihologa koji se na svome radnom mestu redovno služi psihodijagnostikom, da opservira radno mesto odabranog psihologa, njegov položaj u ustanovi, kao i samu ustanovu i da se, ukoliko postoji prilika, postepeno uključuje u rad psihologa.

1.UVOD

Studentska praksa obavljena je u okviru predmeta Klinički praktikum, koji se kao izborni predmet nalazi u programu za treći semestar diplomskih-master studija na odeljenju za psihologiju, Filozofskog fakulteta u Novom Sadu, kod prof. dr Vesne Gavrilov-Jerković. Pre započinjanja prakse, od studenta se očekivalo da ima položene sledeće predmete: Specijalna psihopatologija, Klinička procena inteligencije i Dijagnostička procena ličnosti. Poželjno je bilo (ali ne i neophodno), da ima položen i kolokvijum iz aktuelnog predmeta. U suprotnom, obavljanje prakse bilo je moguće samo nakon odslušanog predmeta Klinički praktikum i položenog kolokvijuma. Studenti su sami birali institucije i supervizore, kao i termin u kome će obavljati praksu i da li će to činiti sa prekidima ili u kontinuitetu. Tok prakse je organizovan (predviđen) na sledeći način: u prvoj nedelji prakse student opservira radno mesto, u drugoj nedelji se uključuje u rad i primenjuje pojedinačne instrumente, a u trećoj nedelji, sa odabranim klijentom radi kliničku procenu, primenjujući kompletnu bateriju za kliničku procenu ličnosti (kontaktne intervju, List osnovnih biografskih podataka - LOBI, intervju, Vekslerov individualni test inteligencije - VITI, Minesota multifazni inventar ličnosti - MMPI i dve projektivne tehnike). Obavljanjem prakse student je ujedno prikupljao i materijal za izradu kliničkog dosijea koji čini 50% od ukupnog mogućeg broja bodova u okviru ovog predmeta.

2.OPIS REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

Praksu sam obavila u Opštoj bolnici u Subotici, u dnevnoj bolnici (dispanzer za mentalno zdravlje) i na odeljenju za psihijatriju. Tako sam dobila informaciju da na samom odeljenju za psihijatriju ne radi psiholog, već da se pacijenti upućuju u, ranije pomenutu, dnevnu bolnicu, gde se obavljaju opservacije. Stoga, osim pacijenta sa kojim sam obavljala kliničku procenu,

nisam imala više susreta sa hospitalizovanim pacijentima, budući da sam najviše vremena provela u dnevnoj bolnici u kabinetu psihologa. To je bilo suprotno mojim očekivanjima i mogu da kažem da sam bila nezadovoljna, ali sam, naravno, prihvatila priliku i da budem prisutna u dnevnoj bolnici. Kontakt sa ordinirajućim psihologom je lako uspostavljen, uz međusobno uvažavanje i razumevanje i veoma brzo sam bila slobodna da se uključujem i da postavljam pitanja.

Praksa je bila nešto izmenjena u odnosu na pretpostavljeni tok, upravo zbog toga što nije bilo prostora za uključivanje studenta u rad sa ambulantnim pacijentima, jer je većina njih bila nepoznata i samom psihologu, pa tako nije bilo prilike da se student uputi u pacijentov slučaj. Takođe, dešavalo se da se zakazani pacijenti ne pojave ili ne odobravaju prisustvo studenta, pa sam tako ostajala bez mogućnosti da posmatram. Smatram da, osim nekih generalnih informacija, uvida u funkcionisanje institucije i polažaj psihologa, ovaj posmatrački deo nije dao mnogo informacija o psihopatologiji i pacijentima. U dnevnu bolnicu, kod psihologa, dolaze pacijenti sa uputom različitih lekara i to su neretko osobe bez psihijatrijske istorije, na primer, u slučaju procene za potrebe invalidske komisije. Tako sam imala priliku da se upoznam sa kliničkom procenom, tj. nekim od njenih delova, kada je u pitanju drugačiji kontekst, a ne samo klinički.

3. OSTVARENI REZULTATI

Ostvarene rezultate obavljanja kliničke prakse teško je izraziti kvantitativno, osim kada je u pitanju broj bodova ostvaren na kliničkom dosijeu i ukupna ocena na predmetu, koja je bila najviša moguća. Takođe, komentari i mišljenje supervizora o mom znanju i radu, koji su bili više nego pozitivni, došli su kao veoma dobra potvrda integrisanosti i dobrog vladanja obimnim i zahtevnim gradivom. Naravno, vreme obavljanja prakse je bilo kratko, tako da, osim prikupljanja materijala za izradu kliničkog dosijea o jednom pacijentu i informacija koje su neretko bile površne, ostali rezultati se ogledaju kroz same utiske studenta i mišljenje o poslu psihologa u ustanovi kao što je opšta bolnica

4. ZAKLJUČAK

Obavljena i opisana praksa bila je prilika da se, pored ispunjavanja obaveze predviđene programom, student upozna sa funkcionisanjem ustanove u kojoj je jedna od dužnosti psihologa klinička procena. Pored primene tehnika i testova o kojima se govorilo i učilo tokom studija, ono što smatram i donekle važnijim, je to što je praksa bila prilika da student iskusi jedan od segmenata onoga čime bi mogao da se bavi po završetku studija. Na ovaj način, opažene su i dobre i loše strane ovog radnog mesta i potvrđen je, i dalje postojeći, podređeni položaj psihologa kada je u pitanju domen psihijatrijskog lečenja. Pored toga, smatram da je bitno i to što je obavljanjem prakse student imao priliku da upozna kolege iz željene oblasti psihologije, kao i da pokaže svoje znanje i ostavi utisak, što bi moglo biti od pomoći u traženju posla. Samo kratko trajanje prakse i rad sa samo jednim pacijentom (i to u svrhu dosijea) ne mogu da doprinesu mnogo profesionalnom usavršavanju, ali su bili odličan način da se „probije led“, da se razvije osećaj profesionalizma i stekne uvid u odnos između psihologa i klijenta (pacijenta), kao i očekivanja i profesionalne izazove koje ovo radno mesto nosi.

LITERATURA

- [1] Berger, J. (1983). Test nedovršenih rečenica: monografija sa teorijskim objašnjenjem i priručnik. Beograd: Savez društava psihologa Srbije.
- [2] Berger, J., Marković, M. i Mitić, M. (1995). Priručnik za Vekslerov individualni test inteligencije. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju Društva psihologa Srbije.
- [3] Biro, M. (1995). Dijagnostička procena ličnosti MMPI-202. Novi Sad: Futura publikacije.